

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2020

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Podsekretarz Stanu

Ryszard Kamiński

Znak sprawy: WPR.wao.510.20.2020

WPR.wao.510.20.2020

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną oraz sygnałami lokalnych grup działania (LGD) o potrzebie zmiany priorytetów w zakresie celów strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonało analizy możliwości zmiany LSR w celu dostosowania jej do zmieniających się potrzeb. Poniżej przedstawiam informacje, które są efektem tej analizy.

Zgodnie z § 10 ust. 3 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwanej dalej „umową ramową”:

Zmiana umowy oraz jej załączników nie może wpływać na:

- 1) zmianę celów ogólnych LSR;*
- 2) zmianę obszaru objętego LSR, wskazanego w § 3 ust. 2;*
- 3) niedotrzymanie zobowiązań określonych w umowie;*
- 4) zmniejszenie na wniosek LGD środków zaplanowanych do finansowania realizacji LSR do końca 2018 i 2021 roku w budżecie LSR, określonych w załączniku nr 1 do umowy (...);*
- 5) zmniejszenie liczby punktów otrzymanych przez LGD w poszczególnych kryteriach w ramach oceny LSR.*
- 6) zmniejszenie środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach PROW zaplanowanych do finansowania realizacji przedsięwzięć określonych w LSR, które są finansowane lub współfinansowane ze środków wynikających z podwyższenia, o którym mowa w § 8 ust. 3.*

Według dotychczasowych interpretacji Ministerstwa możliwe było przenoszenie środków finansowych z jednego przedsięwzięcia na drugie wyłącznie w przypadku, gdy w danym przedsięwzięciu pojawiały się oszczędności, tj. wszystkie wskaźniki produktu w danym

przedsięwzięciu były zrealizowane lub pozostająca w danym przedsięwzięciu kwota (już po przeniesieniu pewnej części kwoty do innego przedsięwzięcia) umożliwi zrealizowanie wszystkich wskaźników w tym przedsięwzięciu. Poniższe przykłady pokazują w uproszczonej formie sposób, w jaki dotychczasowo możliwe było przenoszenie środków:

Przykład 1 (gdy wszystkie wskaźniki w przedsięwzięciu zostały osiągnięte):

Przed przeniesieniem:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 10/10	wskaźnik 7/7
kwota wykorzystana: 100 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała: 20 tys. euro	kwota pozostała: 0 euro

Po przeniesieniu:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 10/10	7/8
kwota wykorzystana: 100 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała: 0 euro	kwota pozostała: 20 tys. euro

Przykład 2 (gdy nie wszystkie wskaźniki zostały osiągnięte):

Przed przeniesieniem:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 5/10	7/7
kwota wykorzystana: 50 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała: 70 tys. euro	kwota pozostała: 0 euro

Po przeniesieniu:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 5/10	7/8
kwota wykorzystana: 50 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała:	kwota pozostała:

50 tys. euro	20 tys. euro
--------------	--------------

Powyższe przeniesienia są możliwe, jeżeli zmiana ta nie spowoduje zmniejszenia środków zaplanowanych do finansowania realizacji LSR do końca 2021 roku, o czym mówi § 10 ust. 3 pkt 4 umowy ramowej, który stanowi o tym, że przykładowo gdy budżet LSR to 3 mln euro, a LGD zaplanowała wydatkowanie środków do końca 2021 roku w wysokości 2 mln euro, a resztę po 2021 roku, to wszelkie przeniesienia środków pomiędzy przedsięwzięciami nie mogą spowodować, że kwota ta uległaby obniżeniu, np. do końca 2021 zaplanowane byłoby 1,8 mln euro. Postanowienie to ma na celu uniemożliwienie manipulowania spełnieniem warunków tzw. „kamienia milowego”, określonego w § 8 ust. 1 i 2 umowy ramowej.

Z uwagi na przyznawanie dodatkowych środków w ramach tzw. „bonusów” dodano do § 10 ust. 3 umowy punkt 6, który uniemożliwia obniżenie środków w przedsięwzięciu, na które uzyskano dodatkowe środki. Jest to również sposób na uniknięcie manipulacji związanej ze spełnieniem warunków kamienia milowego oraz przesuwania środków w ramach bonusu na innego rodzaju przedsięwzięcia.

Do tej pory Ministerstwo stało na stanowisku, że niemożliwa jest zmiana przedsięwzięć w taki sposób, aby zmniejszyć wartość wskaźnika zaplanowanego do osiągnięcia. Poniższe przykłady obrazują zabroniony do tej pory schemat postępowania, ponieważ zaburzałoby to wartości wskaźników do osiągnięcia przez LGD w kontekście osiągnięcia kamieni milowych:

Przed zmianą:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 5/10	7/7
kwota wykorzystana: 50 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała: 70 tys. euro	kwota pozostała: 0 euro

Po zmianie:

przedsięwzięcie A	Przedsięwzięcie B
wskaźnik: 5/5	7/11
kwota wykorzystana: 50 tys. euro	kwota wykorzystana: 100 tys. euro
kwota pozostała: 0 euro	kwota pozostała: 70 tys. euro

Należy jednak zauważyć, że postanowienia umowy ramowej nie wykluczają możliwości dokonania zmiany LSR, która powodowałaby zmniejszenie środków w ramach jednego przedsięwzięcia wraz ze zmniejszeniem lub usunięciem niezrealizowanych dotąd wskaźników produktu w tym przedsięwzięciu i przeniesienia tych środków do innego przedsięwzięcia wraz ze wzrostem wskaźników lub stworzenia nowego przedsięwzięcia z nowymi wskaźnikami. W związku z tym, Ministerstwo informuje, że jeżeli LGD przeprowadzi stosowną diagnozę obszaru, z której wynikałby brak potrzeby dalszej realizacji danego przedsięwzięcia i jednocześnie potrzeba wsparcia innego przedsięwzięcia lub nowego przedsięwzięcia, to Ministerstwo wyraża zgodę na takie zmiany w LSR, pod warunkiem zachowania zasad określonych w § 10 ust. 3 umowy ramowej. Taka zmiana pozwoli na dokonanie przez LGD gruntownej zmiany LSR w celu urealnienia jej w stosunku do obecnej sytuacji i potrzeb mieszkańców objętych daną LSR. Dzięki umożliwieniu takich zmian LSR będzie dokumentem elastycznym, który zmienia się w odpowiedzi na zachodzące zmiany. Mając na uwadze ograniczenie nałożone postanowieniem § 10 ust. 3 pkt 4 umowy ramowej, Ministerstwo dodatkowo przygotowało projekt aneksu do umowy ramowej, który umożliwiłby do końca 2020 r. dokonanie jednorazowej zmiany w LSR wraz z możliwością przeniesienia nie więcej niż 15% wartości środków zaplanowanych do realizacji od początku realizacji LSR do 2021 roku (tj. sumy, od której wyliczany będzie drugi kamień milowy) na okres późniejszy po 2021 roku. Dodatkowo zmiana ta umożliwiłaby jednorazową zmianę celów ogólnych LSR. Należy mieć jednak na uwadze, że dokonywanie zmian będzie musiało odbywać się w sposób racjonalny i odpowiedni do zaistniałych sytuacji na danym obszarze.

W związku z powyższym, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. u. z 2019 r. znak 1167 z późn. zm) przekazuję projekt aneksu do umowy ramowej wraz z prośbą o zaopiniowanie projektu w terminie do dnia 29 kwietnia 2020 r. Ewentualne uwagi proszę przekazać na adres jakub.stepien@minrol.gov.pl oraz beata.rodak@minrol.gov.pl.

Jednocześnie informuję, że uzgodnieniu z pozostałymi instytucjami zarządzającymi programami w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność formularza aneksu do umowy ramowej umożliwiającego zmianę LSR, o której mowa wyżej, Ministerstwo przekaze do samorządów województw ten formularz wraz z informacją o możliwości zawarcia z LGD stosownych aneksów.

Ponadto Ministerstwo informuje, że brak możliwości przenoszenia środków zaplanowanych do finansowania realizacji LSR do końca 2021 roku w budżecie LSR na późniejszy okres nie oznacza, że środki te nie będą mogły być wydatkowane w okresie późniejszym. Jeżeli przykładowo w 2020 roku beneficjent podpisze umowę o przyznaniu pomocy, w ramach której będzie zobligowany zrealizować operację w ciągu 2 lat od podpisania umowy, to zgodnie z umową będzie mógł złożyć wniosek o płatność w terminie 2 lat od podpisania umowy (2022 rok), pomimo tego, że LGD zaplanowało realizację tych środków jedynie do końca 2021 roku. Jediną tego konsekwencją może

być to, że LGD może nie osiągnąć wymaganego poziomu wykorzystania środków zaplanowanych do końca 2021 roku na rzecz drugiego kamienia milowego.

Jeżeli jednak chodzi o drugi kamień milowy na koniec 2021 roku, Ministerstwo wielokrotnie informowało, że analizuje na bieżąco sytuację lokalnych grup działania i w stosownym czasie podejmie ewentualne działania mające na celu uniknięcie obniżenia kwoty niewykorzystanych środków. W czasie nadchodzących 19 miesięcy pozostających do weryfikacji kamienia milowego Ministerstwo zwraca się z prośbą o dołożenie wszelkich starań w osiągnięciu wymaganych wartości na kamieniu milowym.

Z poważaniem,

Ryszard Kamiński

Podsekretarz Stanu

Rozdzielnik:

1. Pan Cezary Przybylski – Marszałek Województwa Dolnośląskiego
2. Pan Piotr Całbecki – Marszałek Województwa Kujawsko - Pomorskiego
3. Pan Jarosław Stawiarski – Marszałek Województwa Lubelskiego
4. Pani Elżbieta Anna Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego
5. Pan Grzegorz Schreiber – Marszałek Województwa Łódzkiego
6. Pan Witold Kozłowski – Marszałek Województwa Małopolskiego
7. Pan Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego
8. Pan Andrzej Buła – Marszałek Województwa Opolskiego
9. Pan Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego
10. Pan Artur Kosicki – Marszałek Województwa Podlaskiego
11. Pan Mieczysław Struk – Marszałek Województwa Pomorskiego
12. Pan Jakub Chelstowski – Marszałek Województwa Śląskiego
13. Pan Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
14. Pan Gustaw Marek Brzezina – Marszałek Województwa Warmińsko - Mazurskiego
15. Pan Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego
16. Pan Olgierd Geblewicz – Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
17. Tomasz Nowakowski - p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa